

MERYEM KORAY

meryem.koray@gmail.com

2018.12.07 09:39

Dünya ahvali içinde ‘Sarı Yeleklilerin’ düşündürdükleri-1

Bizim halimiz duman ya, dünya hali de farklı değil!... Her tarafta distopik öngörülerin artarken “demokrasinin demokratikleşmesi” gibi bir zamanlar konuşulan konular artık fantezi olmuş durumda; konuşmaya kalksanız, ancak gülünür!... Buna karşın nereye baksanız totalitarizmin, sağ popülizmin halleri konuşmaya doymuyor.

Tartışmalara bak, dünya ahvalini anla!...

Başka nasıl olabilir!... Brezilya’dan Fransa’ya, ABD’de Rusya’ya, İsveç’ten İspanya’ya, Macaristan’dan Türkiye’ye kadar çok yerde milliyetçi, fanatik söylemlerle, basit ve hazır reçeteleriyle popülist sağ politikalar iktidarda!... Halklar da artan korkularıyla birlikte otoriterleşen liderlerle popülist politikalara teslim olmuş durumda.

Oysa resme daha büyük bir pencereden bakıldığında, küresel eşitsizlik ve adaletsizliğin alıp başını gittiği, buna karşın zengin dünyanın ve sermayenin paraya da güce de doymadığı bir dünyada her iki tarafta da korku ve güvensizlikleri önlemenin mümkün olmayacağını görmek gerekmekte.

Bir tarafta, bitmeyen iç savaşlar, yok olan geçim olanakları, olmayan gelecekleriyle daha da yaşanamaz hale gelen ülkelerde yaşanan korkular var; . öte tarafta, bu ülkelerden barışın, güvenliğin ve geçim olanaklarının olduğu ülkelere doğru yola çıkanların yarattığı korkular!...

Bu denklemi değiştirmedikçe korkuları önlemek mümkün değil ama buna yanaşan yok!...

Aksine zengin Batı, göç dalgasını durdurmasa da azaltacak daha paylaşımcı bir dünya politikası şöyle dursun, bir yandan eşitsizliği daha da arttıran sistem ve politikayı durmadan körüklemekten, öte yandan yeni savaşların tohumunu atmaktan kaçınmamakta...

Kapitalizmin ve hegemonik dünyanın bekası bu eşitsizlikler savaşlarda yatmakta!

O nedenle eskiden düşmana karşı dikilen surlar şimdi göçmenlere karşı dikiliyor... Şimdi en büyük düşman "göçmenler" olmuş gibi!...

Baksanıza, 2016'dan buyana tartışılan BM Göç Anlaşması'ndan ayrılan ayrılan.... Oysa Anlaşmanın, öyle, zorunlu nedenlere göç edenlere sınırların açılması gibi radikal değişiklikler getirdiği filan yok!.. Daha çok göçün kontrolü, göç yollarının güvenlik kazandırılması, insan ticaretinin önlenmesi, göç edenlere temel hizmetler sağlanması gibi insani amaçlara yer verilmiş durumda; ama bunlar bile birçok ülkeye fazla gelmekte...

Bu güvensiz, adaletsiz dünya halinin zengin Batı'da da yankıları var kuşkusuz. İşsizlik, eğreti işler, ücret, gelir, servet eşitsizliğinin büyümesi gibi veriler ortada. Buna karşın popülist sağ yoksuldan yana –bir bakıma sol-görünüp sağ vurmak durumunda olduğundan zaman zaman isyanlar çıkması da kaçınılmaz. Fransa'da 17 Kasım'da Macron'un akaryakıtta yapmak istediği zamlara karşı Sarı Yelek giyerek başlatılan protestolar bunlardan biri. Akaryakıtta yapılan zam nedeniyle başlayan ve hayli etkin bir eyleme dönüşen bu protestolar Türkiye'de de çok tartışıldı. Gerisinde çoğunlukla sağ partilere oy veren kırsal kesimden insanların, orta ve alt-orta gelir gurubuna dahil kesimlerin yer alması nedeniyle bu protestoların başlangıçta küçümsendiğini de gördü.

Merkezinde emeğin ve sendikaların yer almadığı toplumsal hareketlere özellikle sol yandan pek olumlu bakılmadığı biliniyor.

Oysa emekçi kesimlerin direnişi olmasa da, eylemin nedeni, Macron'un sermayeden alamadığı vergiyi halkın sırtına yüklemeye çalışması gibi temelde kapitalist sistem ve neo-liberal politikalarla ilgili... Zaten farklı ülkelerde karşımıza çıkan toplumsal hareketlerin hepsinde sistemle ilgili işsizlik, vergi ve gelir adaletsizliği, geçinme zorluğu gibi sorunlar baş rolde.

Bu anlamda kapitalist sistem -yoksullukları farklı düzeylerde de olsa- hemen her yerde zengin ve yoksul arasındaki uçurumu büyütmede, hemen her yerde toplumun geniş kesimleri için ciddi bir güvencesizlik kaynağı olmaktadır.

Bu nedenle, bu tür toplumsal hareketleri küçümsemek bir yana emek, sendikalar ve sol partiler tarafından yeterince değerlendirilemediğini düşünmekte yarar var.

Bu konuya yarın devam edelim.